

Tárgy: büntető eljárás (intellektuális közokirat-hamisítás)

**Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság
Fegyelmi Tanácsa**

Ügyszám: **2023.F.216/13.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban 2025. január 20. napján tárgyalás tartása nélkül meghozta az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t :

A Fegyelmi Tanács [...] eljárás alá vont ügyvéd ellen indult **fegyelmi eljárást megszünteti.**

Az eljárás során felmerült költséget a Budapesti Ügyvédi Kamara viseli.

Indokolás

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

Az eljárás alá vont ügyvéd 2023.08.03-án bejelentette a Budapesti Ügyvédi Kamarának, hogy a nyomozó hatóság gyanúsítottként hallgatta ki a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjába ütköző és aszerint minősülő intellektuális közokirat-hamisítás büntettének megalapozott gyanúja miatt. Bejelentéséhez csatolta a gyanúsított kihallgatásáról készült jegyzőkönyvet.

A BÜK vezető fegyelmi biztosa hivatalból elrendelte az előzetes vizsgálatot.

A BÜK vezető fegyelmi biztosa a fegyelmi eljárás kezdeményezéséről hozott határozatot, amelyben indítványozta a fegyelmi eljárás felfüggesztését a büntetőügy jogerős befejezéséig.

A Fegyelmi Tanács elnöke az iratokat 2023.09.18-án vette át, és a fegyelmi eljárást a büntető eljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette.

Az eljárás alá vont ügyvéd megküldte az ügyészség feltételes ügyészi felfüggesztésről szóló határozatát, amelyben az eljárást 1 (egy) év időtartamra felfüggesztették, és amely az ügyészség tájékoztatása alapján eljárás alá vont ügyvéd vonatkozásában véglegessé vált.

Az ügyészség megküldte a véglegessé vált eljárást megszüntető határozatát.

A Fegyelmi Tanács elnöke elrendelte az eljárás folytatását és kezdeményezte az ügy tárgyaláson kívüli elbírálását.

A Fegyelmi Tanács felhívására a fegyelmi biztos megtette indítványát.

Az eljárás alá vont ügyvéd a Fegyelmi Tanács felhívására nem tett észrevételt.

A tényállás:

Az eljárás alá vont ügyvéd 2018.04.03-án adásvételi szerződést készített és ellenjegyzett a [...] alatti ingatlan vonatkozásában. A felek tényleges szándéka nem terjedt ki haszonélvezeti jog alapítására, azt csak azért foglalták a szerződésbe, hogy a vevőnek ne kelljen visszterhes vagyonátruházási illetéket fizetni. Az adásvételi szerződés ezért valótlan tartalmú. A felek a fenti konstrukciót az eljárás alá vont ügyvéd javaslatára alkalmazták.

Az eljárás alá vont ügyvéd a valótlan szerződést 2018. 04. 24-én benyújtotta a földhivatalba, majd 2018. 05. 23-án további iratokat csatolt, amelyek alapján a vevő tulajdonjogát és N.T. holtig tartó haszonélvezeti jogát 2018.06.14-én bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásban. Ezzel az ingatlan-nyilvántartásba, mint közhiteles nyilvántartásba a holtig tartó haszonélvezeti jog vonatkozásában valótlan adatot jegyeztek be. Az ügyben a fentiekben ismertetett büntető eljárás indult, amelynek során az eljárás alá vont ügyvédet gyanúsítottként hallgatták ki, majd később beismerő vallomást tett. Az ügyészség véglegessé vált határozatával a Be. 416. § (1) bekezdése alapján, a büntetőeljárást 1 (egy) évre felfüggesztette.

A felfüggesztés időtartama eredményesen eltelt, így az ügyészség a Be. 420. § (1) bekezdése, 398. § (2) c) pont 3. fordulata és Btk. 25. § e) pontjára hivatkozással az eljárást büntethetőséget megszüntető egyéb okból végleges eljárást megszüntető határozatával megszüntette.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos indítványozta 1 rendbeli, szándékos fegyelmi vétség megállapítását és pénzbírság kiszabását az Üttv. 107. § a) pont, 1. § (5) bekezdés, 42. § (3) bekezdés és a 108. § b) pontja alapján.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi eljárásban nem tett nyilatkozatot.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

A fegyelmi biztos indítványa nem megalapozott.

A Fegyelmi Tanács a rendelkezésre álló iratok alapján - különösen az ügyészség eljárást felfüggesztő, majd megszüntető határozatait, amelyek utalnak az eljárás alá vont ügyvéd beismerő vallomásra is - kétséget kizáróan megállapítja, hogy az eljárás alá vont ügyvéd olyan szerződéses konstrukciót javasolt, majd meg is szerkesztette és ellenjegyezte azt, amivel nem a felek tényleges akaratának megfelelő jognyilatkozatokat foglalt okiratba, annak érdekében, hogy a vevőnek ne (vagy kevesebb) tulajdonszerzési illetéket kelljen fizetnie.

A jogszabály megkerülésére irányuló, valótlan tartalmú okirat elkészítésével megsértette az Üttv. 42. § (3) bekezdésében és 44. § (1) bekezdés a), b) pontban írtakat.

42. § (3) Az ügyvéd, a kamarai jogtanácsos és az európai közösségi jogász (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: ügyvéd) köteles megtagadni az okiratszerkesztést, ha az akaratnyilvánítás jogszabályba ütközik vagy jogszabály megkerülésére irányul.

44. § (1) Az ellenjegyzéssel az ügyvéd tanúsítja, hogy

a) az okirat a jogszabályoknak megfelel,

b) a felek nyilatkoztak arról, hogy az okiratban foglaltak megfelelnek az akaratuknak.

Az eljárás alá vont ügyvéd azzal a magatartásával, hogy a fenti okiratot a haszonélvezeti jog ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése érdekében benyújtotta a földhivatalba, megvalósította a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) pontjában megfogalmazott intellektuális közokirat-hamisítás büntettének tényállását.

A Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontja szerint „aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Az eljárás alá vont ügyvéd fenti magatartása egyúttal az Üttv. 1. § (1) és (5) bekezdésében írtakat is megsértette.

(1) Az ügyvédi hivatás - jogi szakértelemmel, törvényes eszközökkel és módon, a közhatalmi szervektől függetlenül - az ügyfél jogai és jogos érdekei érvényesítésének, kötelezettségei teljesítésének elősegítésére, az ellenérdekű felek közötti jogvita - lehetőség szerinti - megegyezéssel történő lezárására irányuló tevékenység, amely tevékenység magában foglalja az igazságszolgáltatásban való közreműködést.

(5) Az ügyvédi tevékenység gyakorlása nem irányulhat jogszabály megkerülésére, jogszabályba ütköző célra, vagy ilyen jogügyletben való közreműködésre.

Az eljárás alá vont ügyvéd kimerítette az Üttv. 107. § a) pontjában fegyelmi vétség definíciójaként megfogalmazott törvényi tényállást.

Fegyelmi vétség követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott kötelességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi.

Mindezek mellett a Fegyelmi Tanács a rendelkezésre álló iratokban lévő adatok alapján mellőzi az eljárás alá vont ügyvéd fegyelmi felelősségének megállapítását az alábbiak miatt.

A büntetőeljárás irataiból kiderült, hogy a büntetőeljárás feltételes ügyészi felfüggesztés feltételei lehetővé tették a büntetőeljárás felfüggesztését és annak tartama eredményesen eltelt, így az eljárás alá vont ügyvéd büntetőjogi felelősségre vonása, a Be. szerint a bűncselekmény törvényi tényállásának megvalósulása mellett sem volt lehetséges, a büntethetősége egyéb, a törvényben írt okból megszűnt.

A feltételes ügyészi felfüggesztés feltételei

Be. 416. § (1) Az ügyészség határozattal felfüggesztheti az eljárást, ha a gyanúsított jövőbeni magatartására tekintettel az eljárás megszüntetése várható.

(2) Feltételes ügyészi felfüggesztésnek van helye, ha

*a) az eljárás olyan bűncselekmény miatt van folyamatban, amelyre a törvény háromévi, különös méltánylást érdemlő esetben ötévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetés kiszabását rendeli és
b) a bűncselekmény jellegére, az elkövetés módjára és a gyanúsított személyére tekintettel a feltételes ügyészi felfüggesztéstől a gyanúsított magatartásának kedvező változása várható.*

Eljárás a feltételes ügyészi felfüggesztést követően

420. § (1) A terhelt nem büntethető a feltételes ügyészi felfüggesztés alapját képező bűncselekmény miatt, ha a 416. § alapján történt feltételes ügyészi felfüggesztés keretében előírt magatartást tanúsította vagy annak tartama eredményesen eltelt.

Az eljárás megszüntetésének okai

398. § (2) Az ügyészség megszünteti az eljárást, ha

c) tevékeny megbánás, a feltételes ügyészi felfüggesztés keretében előírt magatartás tanúsítása vagy a feltételes ügyészi felfüggesztés tartamának eredményes eltelte folytán, illetve a törvényben meghatározott egyéb okból a büntethetőség megszűnt.

A Fegyelmi Tanács megjegyzi továbbá, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján erre nem csak az eljárás ügyészi felfüggesztésének eredményessége, hanem a Btk. elévülésre vonatkozó szabályai is lehetőséget adtak, és az iratokból megismert releváns időpontok alapján már az eljárás alá vont ügyvéd meggyanúsítására sem lett volna lehetőség.

A Btk. 342. § (1) bekezdésében c) pontjában megfogalmazott intellektuális közokirat-hamisítás büntetési tételének felső határa ugyanis három évig terjedő szabadságvesztés.

A Btk. elévülésre vonatkozó rendelkezése pedig a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább öt év időtartamban határozza meg a büntethetőség elévülését.

Btk. 26. § (1) A büntethetőség - a (2)-(3) bekezdésben meghatározottak kivételével, illetve az egyes bűncselekmények elévülésének kizárásáról szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában - elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább öt év elteltével.

27. § Az elévülés kezdő napja

a) befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul,

28. § (1) Az elévülést félbeszakítja a bíróságnak, az ügyészségnek, a nyomozó hatóságnak, illetve nemzetközi vonatkozású ügyekben az igazságügyért felelős miniszternek vagy a külföldi hatóságnak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárás cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik

(2) Ha a büntetőeljárást felfüggesztik, a felfüggesztés tartama az elévülés határidejébe nem számít be.

25. § A büntethetőséget megszünteti

- a) az elkövető halála,
- b) az elévülés,
- c) a kegyelem,
- d) a tevékeny megbánás,
- e) a törvényben meghatározott egyéb ok.

Az eljárás alá vont ügyvéd a valótlan tartalmú szerződést 2018. 04. 03-án készítette és 2018. 04. 24-én benyújtotta a földhivatalba. A gyanúsításban írt bűncselekmény elévülési ideje öt év, vagyis 2023. 04. 24.

Nincs adat arra, hogy a benyújtás, de akár a 2018. 06. 14-i földhivatali bejegyzés óta bármilyen, az elévülést megszakító eljárási cselekmény történt volna az eljárás alá vont ügyvéd, mint elkövetővel szemben, tehát az ő büntethetősége elévült.

Az Üttv-ben írt fegyelmi felelősségre vonást megszüntető okok:

112. § (1) Nem indítható fegyelmi eljárás, ha azt a fegyelmi biztos a fegyelmi vétségnek a tudomására jutásától számított hat hónap alatt nem kezdeményezte.

(2) Nem indítható fegyelmi eljárás, ha az elévülés kezdő napjától számított három év eltelt. Az elévülés kezdő napja

a) határidőhöz kötött kötelezettség elmulasztásával megvalósuló fegyelmi vétség esetén az a nap, amelyen a kötelezettségnek még eleget lehetett volna tenni,

b) jogellenes állapot fenntartásával elkövetett fegyelmi vétség esetén az a nap, amikor a jogellenes állapot megszűnt, továbbá

c) az a) és a b) pontban nem szabályozott esetben a fegyelmi vétség megvalósulásának a napja.

(3) Az a fegyelmi vétség, amely bűncselekmény törvényi tényállását valószínűsíti meg, a bűncselekmény büntethetőségének elévülésével egyidejűleg évül el.

(4) A közvetítői eljárás kezdeményezésére nyitva álló idő, a közvetítői eljárás, az előzetes vizsgálat, valamint kamarai jogtanácsos vagy jogi előadó ellen a munkáltató által indított, külön törvényben szabályozott fegyelmi eljárás tartama alatt az elévülés nyugszik.

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont ügyvéd büntetőjogi felelősségre vonására nem került sor, a vele szemben indult büntetőeljárás megszűnt, így önmagában ezért nem állapítható meg a fegyelmi felelőssége.

Az úgynevezett maradványcselekmény, vagyis a tényállásban megállapított cselekményért való fegyelmi felelősségre vonhatósága pedig az Üttv. szerint elévült, hiszen nemcsak az okiratszerkesztés, ellenjegyzés és annak ingatlan-nyilvántartásba való benyújtásától számított három év, de a bűncselekmény törvényi tényállásának megvalósításától számított öt év is eltelt a fegyelmi eljárás megindítását megelőzően.

A fegyelmi felelősségre vonáshoz nemcsak a fegyelmi vétség törvényi tényállásának megvalósítása, de a felelősségre vonhatóság minden törvényi feltételének fennállása szükséges. Ez nem valósul meg akkor, ha fegyelmi felelősségre vonást megszüntető ok következett be, jelen esetben a felelősségre vonhatóság elévülése.

Miután a Fegyelmi Tanács felelősségre vonást megszüntető okot észlelt, az Üttv. 131. § (3) bekezdés b) pontja és a 20/2018. (XI. 26.) MÜK szabályzat a fegyelmi eljárásról 27. 5. pontjában írtak alapján megszüntette az eljárást.

A tárgyaláson kívüli elbírálásra az Üttv. 127. § (1) bekezdése adott lehetőséget, a határozat elleni jogorvoslatot pedig az Üttv. 127. § (3) bekezdése biztosítja.

A Fegyelmi Tanács határozata 2025. február 7. napján jogerős.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2023. F. 216.)